

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ**ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ**

Πρωτ. _____

Αριθ.

Διεκπ. _____

Από τα επίσημα Πρακτικά της ΡΟΑ΄, 28 Ιουλίου 2016,
Συνεδρίασης της Ολομέλειας της Βουλής, στην οποία
ψηφίστηκε το παρακάτω σχέδιο νόμου:

Κύρωση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για το έγκλημα στον Κυβερνοχώρο και του Προσθέτου Πρωτόκόλλου της, σχετικά με την ποινικοποίηση πράξεων ρατσιστικής και ξενοφοβικής φύσης, που διαπράττονται μέσω Συστημάτων Υπολογιστών - Μεταφορά στο ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας 2013/40/EΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις επιθέσεις κατά συστημάτων πληροφοριών και την αντικατάσταση της απόφασης – πλαισίου 2005/222/ΔΕΥ του Συμβουλίου, ρυθμίσεις σωφρονιστικής και αντεγκληματικής πολιτικής και άλλες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

**ΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΣΤΟΝ ΚΥΒΕΡΝΟΧΩΡΟ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΘΕΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΤΗΣ, ΣΧΕΤΙΚΑ
ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΙΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ ΡΑΤΣΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΞΕΝΟΦΟΒΙΚΗΣ ΦΥΣΗΣ, ΠΟΥ ΔΙΑΠΡΑΤΤΟΝΤΑΙ ΜΕΣΩ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ**

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για το έγκλημα στον Κυβερνοχώρο που υπογράφηκε στη Βουδαπέστη στις 23 Νοεμβρίου 2001 και το Πρόσθετο Πρωτόκολλο αυτής αναφορικά με την ποινικοποίηση πράξεων ρατσιστικής και ξενοφοβικής φύσης που διαπράττονται μέσω συστημάτων υπολογιστών που υπογράφηκε στο Στρασβούργο στις 28 Ιανουαρίου 2003, το κείμενο των οποίων σε πρωτότυπο στην αγγλική και γαλλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική έχει ως εξής:

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2013/40/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ - ΠΛΑΙΣΙΟΥ 2005/222/ΔΕΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ, ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΆΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο δεύτερο
Τροποποιήσεις του Ποινικού Κώδικα
**(Άρθρα 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 παράγραφοι 2, 3
 και 4 της Οδηγίας)**

1. Στο άρθρο 13 του Ποινικού Κώδικα προστίθενται περιπτώσεις ή' και θ' ως εξής:

«η) Πληροφοριακό σύστημα είναι συσκευή ή ομάδα διασυνδεδεμένων ή σχετικών μεταξύ τους συσκευών, εκ των οποίων μία ή περισσότερες εκτελούν, σύμφωνα με ένα πρόγραμμα, αυτόματη επεξεργασία ψηφιακών δεδομένων, καθώς και τα ψηφιακά δεδομένα που αποθηκεύονται, αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας, ανακτώνται ή διαβιβάζονται από την εν λόγω συσκευή ή την ομάδα συσκευών με σκοπό τη λειτουργία, τη χρήση, την προστασία και τη συντήρηση των συσκευών αυτών.

θ) Ψηφιακά δεδομένα είναι η παρουσίαση γεγονότων, πληροφοριών ή εννοιών σε μορφή κατάλληλη προς επεξεργασία από πληροφοριακό σύστημα, συμπεριλαμβανομένου προγράμματος που παρέχει τη δυνατότητα στο πληροφοριακό σύστημα να εκτελέσει μια λειτουργία.»

2. Μετά το άρθρο 292Α του Ποινικού Κώδικα προστίθεται άρθρο 292Β ως εξής:

«Άρθρο 292Β
 Παρακώλυση λειτουργίας
 πληροφοριακών συστημάτων

1. Όποιος χωρίς δικαίωμα παρεμποδίζει σοβαρά ή διακόπτει τη λειτουργία συστήματος πληροφοριών με την εισαγωγή, διαβιβάση, διαγραφή, καταστροφή, αλλοίωση ψηφιακών δεδομένων ή με αποκλεισμό της πρόσβασης στα δεδομένα αυτά, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών (3) ετών.

2. Η πράξη της πρώτης παραγράφου τιμωρείται: α) με φυλάκιση από ένα (1) έως τρία (3) έτη, αν τελέστηκε με τη χρήση εργαλείου που έχει σχεδιαστεί κατά κύριο λόγο για πραγματοποίηση επιθέσεων που επηρεάζουν μεγάλο αριθμό συστημάτων πληροφοριών ή επιθέσεων που προκαλούν σοβαρές ζημιές και ιδίως επιθέσεων που προκαλούν μεγάλης έκτασης ή για μεγάλο χρονικό διάστημα διατάραξη των υπηρεσιών των συστημάτων πληροφοριών, οικονομική ζημιά ιδιαίτερα μεγάλης αξίας ή σημαντική απώλεια δεδομένων, β) με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους, αν προκάλεσε σοβαρές ζημιές και ιδίως μεγάλης έκτασης ή για μεγάλο χρονικό διάστημα διατάραξη των υπηρεσιών των συστημάτων πληροφοριών, οικονομική ζημιά ιδιαίτερα μεγάλης αξίας ή σημα-

ντική απώλεια δεδομένων και γ) με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους, αν τελέστηκε κατά συστημάτων πληροφοριών που αποτελούν μέρος υποδομής για την προμήθεια του πληθυσμού με ζωτικής σημασίας αγαθά ή υπηρεσίες. Ως ζωτικής σημασίας αγαθά ή υπηρεσίες νοούνται ιδίως η εθνική άμυνα, η υγεία, οι συγκοινωνίες, οι μεταφορές και η ενέργεια.

3. Αν οι πράξεις των προηγούμενων παραγράφων τελέστηκαν στο πλαίσιο δομημένης και με διαρκή δράση ομάδας τριών ή περισσότερων προσώπων, που επιδώκει την τέλεση περισσότερων εγκλημάτων του παρόντος άρθρου, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών.

4. Για την ποινική δίωξη της πράξης της παραγράφου 1 απαιτείται εγκληση.»

3. Μετά το άρθρο 292Β του Ποινικού Κώδικα προστίθεται άρθρο 292Γ ως εξής:

«Άρθρο 292Γ

Με φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών τιμωρείται όποιος χωρίς δικαίωμα και με σκοπό τη διάπραξη των εγκλημάτων του άρθρου 292Β παράγει, πωλεί, προμηθεύεται προς χρήση, εισάγει, κατέχει, διανέμει ή με άλλο τρόπο διακινεί: α) συσκευές ή προγράμματα υπολογιστή, σχεδιασμένα ή προσαρμοσμένα κυρίως για το σκοπό της διάπραξης των εγκλημάτων του άρθρου 292Β, β) συνθηματικά ή κωδικούς πρόσβασης ή άλλα παρεμφερή δεδομένα με τη χρήση των οποίων είναι δυνατόν να αποκτηθεί πρόσβαση στο σύνολο ή μέρος ενός πληροφοριακού συστήματος.»

4. Οι παράγραφοι 2 και 5 του άρθρου 348Α του Ποινικού Κώδικα αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Όποιος με πρόθεση παράγει, προσφέρει, πωλεί ή με οποιονδήποτε τρόπο διαθέτει, διανέμει, διαβιβάζει, αγοράζει, προμηθεύεται ή κατέχει υλικό παιδικής πορνογραφίας ή διαδίδει πληροφορίες σχετικά με την τέλεση των παραπάνω πράξεων, μέσω πληροφοριακών συστημάτων, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως τριακοσίων χιλιάδων ευρώ.

5. Όποιος εν γνώσει αποκτά πρόσβαση σε υλικό παιδικής πορνογραφίας μέσω πληροφοριακών συστημάτων, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους.»

5. Το άρθρο 348Β του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 348Β
 Προσέλκυση παιδιών για γενετήσιους λόγους

Όποιος με πρόθεση, μέσω πληροφοριακών συστημάτων, προτείνει σε ανήλικο που δεν συμπλήρωσε τα δεκαπέντε έτη, να συναντήσει τον ίδιο ή τρίτο, με σκοπό τη διάπραξη σε βάρος του ανηλίκου των αδικημάτων των άρθρων 339 παράγραφοι 1 και 2 ή 348Α, όταν η πρόταση αυτή ακολουθείται από περαιτέρω πράξεις που οδηγούν σε μία τέτοια συνάντηση, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως διακοσίων χιλιάδων ευρώ.»

6. Το άρθρο 370Γ του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 370Γ

Παράνομη πρόσβαση σε πληροφοριακό σύστημα

1. Όποιος χωρίς δικαίωμα αντιγράφει ή χρησιμοποιεί προγράμματα υπολογιστών, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι (6) μήνες και με χρηματική ποινή διακοσίων ενενήντα (290) ευρώ έως πέντε χιλιάδων εννιακοσίων (5.900) ευρώ.

2. Όποιος χωρίς δικαίωμα αποκτά πρόσβαση στο σύνολο ή τμήμα πληροφοριακού συστήματος ή σε στοιχεία που μεταδίδονται με συστήματα τηλεπικοινωνιών, παραβιάζοντας απαγορεύσεις ή μέτρα ασφαλείας που έχει λάβει ο νόμιμος κάτοχός του, τιμωρείται με φυλάκιση. Αν η πράξη αναφέρεται στις διεθνείς σχέσεις ή την ασφάλεια του κράτους, τιμωρείται κατά το άρθρο 148.

3. Αν ο δράστης είναι στην υπηρεσία του νόμιμου κατόχου του πληροφοριακού συστήματος ή των στοιχείων, η πράξη της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται μόνον αν απαγορεύεται ρητά από εσωτερικό κανονισμό ή από έγγραφη απόφαση του κατόχου ή αρμόδιου υπαλλήλου του.

4. Οι πράξεις των παραγράφων 1 έως 3 διώκονται ύστερα από έγκληση.»

7. Μετά το άρθρο 370Γ του Ποινικού Κώδικα προστίθεται άρθρο 370Δ ως εξής:

«Άρθρο 370Δ

1. Όποιος, αθέμιτα, με τη χρήση τεχνικών μέσων, παρακολουθεί ή αποτυπώνει σε υλικό φορέα μη δημόσιες διαβιβάσεις δεδομένων ή ηλεκτρομαγνητικές εκπομπές από, προς ή εντός πληροφοριακού συστήματος ή παρεμβαίνει σε αυτές με σκοπό ο ίδιος ή άλλος να πληροφορηθεί το περιεχόμενό τους, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών.

2. Με την ποινή της παραγράφου 1 τιμωρείται όποιος κάνει χρήση της πληροφορίας ή του υλικού φορέα επί του οποίου αυτή έχει αποτυπωθεί με τους τρόπους που προβλέπεται στην παράγραφο 1.

3. Αν οι πράξεις των παραγράφων 1 και 2 συνεπάγονται παραβίαση στρατιωτικού ή διπλωματικού απορρήτου ή αφορούν απόρρητο που αναφέρεται στην ασφάλεια του Κράτους σε καιρό πολέμου τιμωρούνται κατά το άρθρο 146.»

8. Μετά το άρθρο 370Δ του Ποινικού Κώδικα προστίθεται άρθρο 370Ε ως εξής:

«Άρθρο 370Ε

Με φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών τιμωρείται όποιος χωρίς δικαίωμα και με σκοπό τη διάπραξη κάποιου από τα εγκλήματα των άρθρων 370Β, 370Γ παράγραφοι 2 και 3 και 370Δ παράγει, πωλεί, προμηθεύεται προς χρήση, εισάγει, κατέχει, διανέμει ή με άλλο τρόπο διακινεί: α) συσκευές ή προγράμματα υπολογιστή, σχεδιασμένα ή προσαρμοσμένα κυρίως για το σκοπό της διάπραξης κάποιου από τα εγκλήματα του άρθρου 381Α, β) συνθηματικά ή κωδικούς πρόσβασης ή άλλα παρεμφερή δεδομένα με τη χρήση των οποίων είναι δυνατόν να αποκτηθεί πρόσβαση στο σύνολο ή μέρος ενός πληροφοριακού συστήματος.»

9. Μετά το άρθρο 381 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται άρθρο 381Α ως εξής:

«Άρθρο 381Α

Φθορά ηλεκτρονικών δεδομένων

1. Όποιος χωρίς δικαίωμα διαγράφει, καταστρέφει, αλλοιώνει ή αποκρύπτει ψηφιακά δεδομένα ενός συστήματος πληροφοριών, καθιστά ανέφικτη τη χρήση τους ή με οποιονδήποτε τρόπο αποκλείει την πρόσβαση στα δεδομένα αυτά, τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία (3) έτη. Σε ιδιαίτερα ελαφρές περιπτώσεις, το δικαστήριο μπορεί, εκτιμώντας τις περιστάσεις τέλεσης, να κρίνει την πράξη ατιμώρητη.

2. Η πράξη της πρώτης παραγράφου τιμωρείται: α) με φυλάκιση από ένα (1) έως τρία (3) έτη, αν τελέστηκε με τη χρήση εργαλείου που έχει σχεδιαστεί κατά κύριο λόγο για πραγματοποίηση επιθέσεων που επηρεάζουν μεγάλο συστημάτων πληροφοριών ή επιθέσεων που προκαλούν σοβαρές ζημιές και ιδίως επιθέσεων που προκαλούν μεγάλης έκτασης ή για μεγάλο χρονικό διάστημα διατάραξη των υπηρεσιών των συστημάτων πληροφοριών, οικονομική ζημία ιδιαίτερα μεγάλης αξίας ή σημαντική απώλεια δεδομένων, β) με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους, αν προκάλεσε σοβαρές ζημιές και ιδίως μεγάλης έκτασης ή για μεγάλο χρονικό διάστημα διατάραξη των υπηρεσιών των συστημάτων πληροφοριών, οικονομική ζημία ιδιαίτερα μεγάλης αξίας ή σημαντική απώλεια δεδομένων και γ) με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους, αν τελέστηκε κατά συστημάτων πληροφοριών που αποτελούν μέρος υποδομής για την προμήθεια του πληθυσμού με ζωτικής σημασίας αγαθά ή υπηρεσίες. Ως ζωτικής σημασίας αγαθά ή υπηρεσίες νοούνται ιδίως η εθνική άμυνα, η υγεία, οι συγκοινωνίες, οι μεταφορές και η ενέργεια.

3. Αν οι πράξεις των προηγούμενων παραγράφων τελέστηκαν στο πλαίσιο δομημένης και με διαρκή δράση ομάδας τριών ή περισσότερων προσώπων, που επιδιώκει την τέλεση περισσότερων εγκλημάτων του παρόντος άρθρου, ο υπαίτιος τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών.

4. Για την ποινική διώξη της πράξης της παραγράφου 1 απαιτείται εγκληση.»

10. Μετά το άρθρο 381Α του Ποινικού Κώδικα προστίθεται άρθρο 381Β ως εξής:

«Άρθρο 381Β

Με φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών, τιμωρείται όποιος χωρίς δικαίωμα και με σκοπό τη διάπραξη κάποιου από τα εγκλήματα του άρθρου 381Α παράγραφοι 1, 2 και 3 παράγει, πωλεί, προμηθεύεται προς χρήση, εισάγει, κατέχει διανέμει ή με άλλο τρόπο διακινεί: α) συσκευές ή προγράμματα υπολογιστή, σχεδιασμένα ή προσαρμοσμένα κυρίως για το σκοπό της διάπραξης κάποιου από τα εγκλήματα του άρθρου 381Α, β) συνθηματικά ή κωδικούς πρόσβασης ή άλλα παρεμφερή δεδομένα με τη χρήση των οποίων είναι δυνατόν να αποκτηθεί πρόσβαση στο σύνολο ή μέρος ενός πληροφοριακού συστήματος.»

11. Το άρθρο 386Α του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

**«Άρθρο 386Α
Απάτη με υπολογιστή**

Όποιος, με σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος, βλάπτει ξένη περιουσία, επηρεάζοντας το αποτέλεσμα της διαδικασίας επεξεργασίας ψηφιακών δεδομένων είτε με τη μη ορθή διαμόρφωση προγράμματος υπολογιστή είτε με χρησιμοποίηση μη ορθών ή ελλιπών στοιχείων είτε με τη χωρίς δικαίωμα χρήση δεδομένων είτε με τη χωρίς δικαίωμα παρέμβαση σε πληροφοριακό σύστημα, τιμωρείται με τις ποινές του προηγούμενου άρθρου. Περιουσιακή βλάβη υφίσταται και αν τα πρόσωπα που την υπέστησαν είναι άδηλα. Για την εκτίμηση του ύψους της ζημίας είναι αδιάφορο αν οι παθόντες είναι ένα ή περισσότερα άτομα.»

**Άρθρο τρίτο
Τροποποίησεις του ν. 2225/1994**

1. Η παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 2225/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η άρση του απορρήτου είναι επιτρεπτή για τη διακρίβωση των κακουργημάτων που προβλέπονται από:

α) τα άρθρα 134, 135 παράγραφοι 1, 2, 135Α, 137Α, 137Β, 138, 139, 140, 143, 144, 146, 148 παρ. 2, 150, 151, 157 παρ. 1, 159, 159Α, 168 παρ. 1, 187 παράγραφοι 1, 2, 187Α παράγραφοι 1 και 4, 207, 208 παρ. 1, 235 παρ. 2, 236 παρ. 2, 237 παράγραφοι 2 και 3β', 264 περιπτώσεις β' και γ', 270, 272, 275 περιπτώση β', 291 παρ. 1 περιπτώσεις β' και γ', 292Α παρ. 4 εδάφιο β' και παρ. 5, 299, 322, 323Α παράγραφοι 1, 2, 4, 5 και 6, 324 παράγραφοι 2 και 3, 336 σε βάρος ανηλίκου, 338 παρ. 1 σε βάρος ανηλίκου, 339 παράγραφοι 1 περιπτώσεις α' και β', 342 παράγραφοι 1 και 2, 348Α παρ. 4, 348Γ παρ. 1 περιπτώσεις α' και β', 349 παρ. 1 και 2, 351 παράγραφοι 1, 2, 4 και 5, 351Α παράγραφοι 1 περιπτώσεις α' και β' και 3, 370Α, 370Δ, 374, 380, 385 παρ. 1 περιπτώσεις α' και β' του Ποινικού Κώδικα.

β) τα άρθρα 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 28, 29, 30, 46, 47, 59, 140 και 144 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα,

γ) το άρθρο 15 παρ. 1 του ν. 2168/1993,

δ) τα άρθρα 20, 22 και 23 του ν. 4139/2013,

ε) το άρθρο 157 παρ. 1γ του ν. 2960/2001,

στ) το άρθρο 3 περίπτωση ιε' του ν. 3691/2008, σε συνδυασμό με το άρθρο δεύτερο του ν. 2656/1998,

ζ) το άρθρο 3 παρ. 2 του ν. 2803/2000,

η) το άρθρο 45 παρ. 1 περιπτώσεις α', β' και γ' του ν. 3691/2008,

θ) το άρθρο 28 του ν. 1650/1986.

Επίσης, επιτρέπεται η άρση του απορρήτου για τη διακρίβωση των προπαρασκευαστικών πράξεων για το έγκλημα της παραχάραξης νομίσματος κατά το άρθρο 211 του Ποινικού Κώδικα, καθώς επίσης και για τα εγκλήματα των παραγράφων 1, 2, 3, 4 εδάφιο α' και 6 του άρθρου 292Α, του άρθρου 292Β, του άρθρου 292Γ, των παραγράφων 1 περίπτωση γ' και 4 του άρθρου 339, της παρ. 3 του άρθρου 342, του άρθρου 348, των παραγράφων 1, 2 και 5 του άρθρου 348Α, του άρθρου 348Β, της παρ. 1 περιπτώσεις γ' και δ' του άρθρου 348Γ και της παρ. 1 περίπτωση γ' του άρθρου 351Α, των άρθρων 370Γ και 370Ε, του άρθρου 381Α, του άρθρου 381Β και του άρθρου 386Α του Ποινικού Κώδικα.

Επιπλέον, η άρση του απορρήτου είναι επιτρεπτή για τη διακρίβωση των εγκλημάτων που προβλέπονται από το άρθρο 11 του ν. 3917/2011, το άρθρο 15 του ν. 3471/2006 και το άρθρο 10 του ν. 3115/2003.»

2. Στο τέλος της παρ. 11 του άρθρου 5 του ν. 2225/1994 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Με την ίδια ποινή τιμωρείται αν ανακοινώνει σε τρίτους ή γνωστοποιεί οπωσδήποτε το γεγονός της άρσης του απορρήτου, καθώς και αν παραβιάσει την υποχρέωση εχειμύθειάς του κατά τη διαδικασία άρσης του απορρήτου που προβλέπεται από το άρθρο 8 του π.δ. 47/2005 (Α' 64).»

**Άρθρο τέταρτο
Ευθύνη νομικών προσώπων
(Άρθρο 11 της Οδηγίας)**

1. Αν κάποια από τις πράξεις των άρθρων 292Β, 370Γ, 370Δ, 370Ε, 381Α και 386Α του Ποινικού Κώδικα τελέστηκε, προς όφελος ή για λογαριασμό νομικού προσώπου ή ένωσης προσώπων, από φυσικό πρόσωπο που ενεργεί είτε ατομικά είτε ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου ή της ένωσης προσώπων και έχει εξουσία εκπροσώπησής τους ή εξουσιοδότηση για τη λήψη αποφάσεων για λογαριασμό τους ή για την άσκηση ελέγχου εντός αυτών, επιβάλλονται στο νομικό πρόσωπο ή στην ένωση προσώπων με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Αρχής Διασφάλισης του Απόρρητου των Επικοινωνιών, κατά περίπτωση, σωρευτικά ή διαζευκτικά, οι ακόλουθες κυρώσεις:

α) σύσταση για συμμόρφωση μέσα στα χρονικά όρια τασσόμενης προθεσμίας με προειδοποίηση επιβολής προστίμου σε περίπτωση παράλειψης συμμόρφωσης,

β) διοικητικό πρόστιμο από 20.000 έως 1.000.000 ευρώ,

γ) ανάκληση ή αναστολή της άδειας λειτουργίας τους για χρονικό διάστημα από ένα (1) μήνα έως δύο (2) έτη ή απαγόρευση άσκησης της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας για το ίδιο χρονικό διάστημα,

δ) αποκλεισμός από δημόσιες παροχές, ενισχύσεις, επιδοτήσεις, αναθέσεις έργων και υπηρεσιών, προμήθειες, διαφημίσεις και διαγωνισμούς του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα για το ίδιο διάστημα.

Σε περίπτωση υποτροπής οι κυρώσεις των περιπτώσεων γ' και δ' μπορεί να έχουν οριστικό χαρακτήρα και εφόσον πρόκειται περί σωματείων ή ενώσεων προσώπων, η υποτροπή μπορεί να έχει ως συνέπεια τη διάλυση τους, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

2. Όταν η έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου από φυσικό πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1, κατέστησε δυνατή την τέλεση από πρόσωπο που τελεί υπό την εξουσία του κάποιας από τις αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται στην ίδια ως άνω παράγραφο, προς όφελος ή για λογαριασμό νομικού προσώπου ή ένωσης προσώπων, επιβάλλονται στο νομικό πρόσωπο, σωρευτικά ή διαζευκτικά, οι ακόλουθες κυρώσεις:

α) σύσταση για συμμόρφωση μέσα στα χρονικά όρια τασσόμενης προθεσμίας με προειδοποίηση επιβολής προστίμου σε περίπτωση παράλειψης συμμόρφωσης,

β) διοικητικό πρόστιμο από 10.000 έως 1.000.000 ευρώ,

γ) οι προβλεπόμενες στις περιπτώσεις γ' και δ' της προηγούμενης παραγράφου κυρώσεις για χρονικό διά-

στημα από δέκα (10) ημέρες έως έξι (6) μήνες.

3. Για τη σωρευτική ή διαζευκτική επιβολή των κυρώσεων που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους και για την επιμέτρηση των κυρώσεων αυτών λαμβάνονται υπόψη ιδίως η βαρύτητα της παράβασης, ο βαθμός της υπαιτιότητας, η οικονομική επιφάνεια του νομικού προσώπου ή της ένωσης προσώπων και η τυχόν υποτροπή τους.

4. Η εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων είναι ανεξάρτητη από την αστική, πειθαρχική ή ποινική ευθύνη των αναφερόμενων σε αυτές φυσικών προσώπων. Καμιά κύρωση δεν επιβάλλεται χωρίς προηγούμενη κλήτευση των νόμιμων εκπροσώπων του νομικού προσώπου ή της ένωσης προσώπων προς παροχή εξηγήσεων. Η κλήση κοινοποιείται τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν από την ημέρα της ακρόασης. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας. Σε περίπτωση άσκησης ποινικής δίωξης για κάποια από τις προβλεπόμενες στην παράγραφο 1 αξιόποινες πράξεις που τελέστηκε από πρόσωπο αναφερόμενο στις παραγράφους 1 και 2 και προκειμένου να εφαρμοστεί η προβλεπόμενη στο άρθρο αυτό διαδικασία επιβολής διοικητικών κυρώσεων, οι εισαγγελικές αρχές ενημερώνουν αμέσως τον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και αποστέλλουν σε αυτόν αντίγραφα της δικογραφίας.

5. Σε περίπτωση αμετάκλητης απαλλαγής του παραπεφθέντος οι κατά τα ανωτέρω αποφάσεις επιβολής διοικητικών κυρώσεων ανακαλούνται.

6. Οι διατάξεις των προηγουμένων παραγράφων δεν εφαρμόζονται στο Κράτος, στους φορείς δημόσιας εξουσίας και στους διεθνείς οργανισμούς δημοσίου δικαίου, χωρίς αυτό να επηρεάζει την εφαρμογή των ισχουσών κάθε φορά διατάξεων περί αστικής, πειθαρχικής ή ποινικής ευθύνης.

Άρθρο πέμπτο Δίλωση κατ' άρθρο 27 της Σύμβασης

Η Ελληνική Δημοκρατία ορίζει ως αρμόδια αρχή σύμφωνα με τα εδάφιο α΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 27 της Σύμβασης το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Άρθρο έκτο Δίλωση κατ' άρθρο 35 της Σύμβασης και 13 παράγραφος 1 της Οδηγίας

Η Ελληνική Δημοκρατία ορίζει ως σημείο επαφής για την εκπλήρωση των σκοπών του άρθρου 35 της Σύμβασης «Δίκτυο 24/7» και του άρθρου 13 παράγραφος 1 της Οδηγίας τη Διεύθυνση Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος της Ελληνικής Αστυνομίας υπό την εποπτεία Εισαγγελέα Εφετών.

Άρθρο έβδομο Δίλωση κατ' άρθρο 42 της Σύμβασης

Η Ελληνική Δημοκρατία διατυπώνει, κατά το άρθρο 42 της Σύμβασης, τις ακόλουθες επιφυλάξεις:

1. Τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 20 της Σύμβασης λαμβάνονται μόνο σε εγκλήματα στα οποία εφαρ-

μόζονται τα μέτρα του άρθρου 21 της Σύμβασης.

2. Η Ελληνική Δημοκρατία διατηρεί το δικαίωμα άρνησης ικανοποίησης αιτήματος δικαστικής συνδρομής, δυνάμει του άρθρου 29 της Σύμβασης, σε περιπτώσεις έλλειψης του όρου του διττού αξιοποίουν.

Άρθρο όγδοο Παραγραφή και παύση ποινικής δίωξης

1. Εξαλείφεται το αξιόποινο και παύει η δίωξη των ακόλουθων αξιόποινων πράξεων, που έχουν τελεσθεί μέχρι και τις 31.3.2016: α) των πταισμάτων και β) των πλημμελημάτων, κατά των οποίων ο νόμος απειλεί ποινή φυλάκισης μέχρι δύο (2) έτη ή χρηματική ποινή ή και τις δύο ποινές.

2. Εάν, στην περίπτωση των πλημμελημάτων της παραγράφου 1, ο υπαίτιος υποπέσει μέσα σε δύο (2) έτη από τη δημοσίευση του νόμου σε νέα από δόλο αξιόποινη πράξη κακουργήματος ή πλημμελήματος και καταδικαστεί αμετάκλητα οποτεδήποτε σε ποινή στερητική της ελευθερίας ανώτερη των έξι (6) μηνών, συνεχίζεται η κατ' αυτού παυθείσα ποινική δίωξη και δεν υπολογίζεται στο χρόνο παραγραφής του αξιόποινου της πρώτης πράξης ο διανυθείσας χρόνος από την παύση της δίωξης μέχρι την αμετάκλητη καταδίκη για τη νέα πράξη.

3. Οι δικογραφίες που αφορούν τις παραπάνω αξιόποινες πράξεις, τίθενται στο αρχείο με πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα ή δημόσιου κατηγόρου. Για την τύχη των πειστηρίων αποφαίνονται με αιτιολογημένη διάταξη, επί πλημμελημάτων ο αρμόδιος εισαγγελέας και επί πταισμάτων ο αρμόδιος πταισματοδίκης.

4. Οι αστικές αξιώσεις που απορρέουν από τις πράξεις που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους, δεν θίγονται με οποιονδήποτε τρόπο. Η παραγραφή του αξιόποινου και η παύση της δίωξης δεν κωλύει την επιβολή των κατά νόμο προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων στις υποθέσεις αυτές.

5. Η κατά τα ανωτέρω παραγραφή του αξιόποινου και η παύση της ποινικής δίωξης, δεν ισχύει για τα εγκλήματα:

α) ως προς τον ποινικό κώδικα, των άρθρων 81Α, 142, 149, 154, 155, 157 παρ. 3 εδάφιο β΄, 158 παράγραφοι 1 και 2, 162, 163, 164 παρ. 1, 165 παράγραφοι 1 και 2, 166, 173 παρ. 1, 175, 177, 178, 181, 182, 192, 193 παρ. 1, 200, 201, 215, 218 παρ. 3, 220, 221 παράγραφοι 1 και 2, 222, 228 παρ. 1, 230, 234, 241, 251 παράγραφοι 1 και 2, 255, 259, 261, 286 παρ. 2, 334 παρ. 1, 337, 345 παρ. 1 περιπτώσεις β΄ και γ΄, 346 παρ. 1, 352Β, 358, 359, 360 παρ. 3, 362 για τις περιπτώσεις που τελείται δια του τύπου, 375 παρ. 1 εδάφιο α΄, 377 για τις περιπτώσεις αγοράς εμπορευμάτων με πίστωση, 389 παρ. 1, 397 παράγραφοι 1 και 2, 398 (απλή χρεοκοπία), 399 παράγραφοι 1 και 2, 403 παράγραφοι 1 και 2, 406,

β) του άρθρου 2 παρ. 11 περίπτωση β΄ του ν. 2168/1993,

γ) του άρθρου 28 παρ. 1 του ν. 1650/1986,

δ) του άρθρου πέμπτου του ν. 2803/2000,

ε) του άρθρου 45 παρ. 1 περιπτώσεις δ΄ και θ΄ εδάφιο α΄ του ν. 3691/2008,

στ) του άρθρου 6 παρ. 4 και παρ. 6 του ν. 3213/2003,

ζ) του άρθρου μόνου παρ. 1 του ν. 690/1945,

η) του άρθρου 28 του ν. 3996/2011,

θ) του άρθρου 29 του ν. 703/1977 και του άρθρου 44

του ν. 3959/2011,

- ι) του άρθρου 6 του ν. 456/1976,
- ια) του άρθρου 41ΣΤ του ν. 2725/1999,
- ιβ) του άρθρου 59 εδάφιο α΄ του ν. 3028/2002,
- ιγ) του άρθρου 13 του ν. 3402/2005,
- ιδ) του άρθρου 9 παράγραφοι 1 και 3 του ν. 3500/2006,
- ιε) του άρθρου 31 παράγραφοι 4 και 6 του ν. 3904/2010,
- ιστ) του άρθρου τρίτου του ν. 1788/1988,
- ιζ) του ν. 927/1979.

Άρθρο ένατο

Παραγραφή και μη εκτέλεση ποινών υπό όρο

1. Ποινές διάρκειας μέχρι έξι (6) μηνών που έχουν επιβληθεί με αποφάσεις, οι οποίες έχουν εκδοθεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, εφόσον οι αποφάσεις δεν έχουν καταστεί αμετάκλητες και οι ποινές αυτές δεν έχουν εκτιθεί με οποιονδήποτε τρόπο μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, παραγράφονται και δεν εκτελούνται, υπό τον όρο ότι ο καταδικασθείς δεν θα τελέσει μέσα σε δύο (2) έτη από τη δημοσίευση του νόμου αυτού νέα από δόλο αξιόποινη πράξη, για την οποία θα καταδικαστεί αμετάκλητα οποτεδήποτε σε ποινή στερητική της ελευθερίας ανώτερη των έξι (6) μηνών. Σε περίπτωση νέας καταδίκης ο καταδικασθείς εκτίει αθροιστικά, μετά την έκτιση της νέας ποινής και τη μη εκτιθείσα, και δεν υπολογίζεται στο χρόνο παραγραφής της μη εκτιθείσας ποινής, ο διανυθείς χρόνος από τη δημοσίευση του νόμου αυτού μέχρι την αμετάκλητη καταδίκη για τη νέα πράξη.

2. Οι μη εκτελεσθείσες κατά την παράγραφο 1 αποφάσεις τίθενται στο αρχείο με πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα ή δημόσιου κατηγόρου. Η παραγραφή των ποινών δεν κωλύει την επιβολή των προβλεπόμενων από το νόμο διοικητικών κυρώσεων στις υποθέσεις αυτές.

3. Εξαιρούνται των άνω ρυθμίσεων αποφάσεις που αφορούν παραβάσεις των άρθρων 81Α, 235, 236, 237, 242, 256, 258, 259, 358 και 390 του Ποινικού Κώδικα, καθώς και των νόμων 927/1979 (Α΄ 139) και 3304/2005 (Α΄ 16).

Άρθρο δέκατο

Ρυθμίσεις για την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών

1. Η περίπτωση γ΄ της παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 3689/2008 τροποποιείται ως εξής:

«Θεωρούνται επιτυχόντες στο προκριματικό στάδιο οί υποψήφιοι έλαβαν μέσο όρο βαθμολογίας στις γραπτές δοκιμασίες οκτώ και σε καμία κάτω από έξι. Ο τελικός βαθμός κάθε υποψήφιου στο προκριματικό στάδιο, ο οποίος αποτελεί το βαθμό του υποψηφίου στην προκριματική δοκιμασία, εξευρίσκεται με το συνυπολογισμό των βαθμών που έλαβε στις πέντε γραπτές δοκιμασίες του σταδίου αυτού για όλες τις κατευθύνσεις, με συντελεστή βαρύτητας για κάθε κατεύθυνση: α) για το γραπτό δοκίμιο του θέματος γενικής παιδείας πέντε δέκατα (0,5), β) για το γραπτό δοκίμιο της ξένης γλώσσας πέντε δέκατα (0,5) και γ) για το καθένα από τα υπόλοιπα τρία γραπτά δοκίμια των νομικών μαθημάτων ένα (1). Κάθε βαθμός πολλαπλασιάζεται με τον αντίστοιχο συντελεστή βαρύτητας και το άθροισμα των βαθμών που προκύπτει διαιρείται με το άθροισμα των συντελεστών βαρύτη-

τας. Το πηλίκο που προκύπτει αποτελεί τον τελικό βαθμό του υποψηφίου, στην προκριματική δοκιμασία.»

2. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων των άρθρων 17 παρ. 1, 19 παρ. 1, 20 παρ. 1, 22 παρ. 1, 23 παρ. 2, 25 παρ. 2 και 27 παρ. 1 του ν. 3689/2008 (Α΄ 164), η κατάρτιση των σπουδαστών της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών, οι οποίοι προέρχονται από το διαγωνισμό του έτους 2016 που έχει προκηρυχθεί με την 4636/29.1.2016 (Γ΄ 56) κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων - Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού - Οικονομικών (22η εκπαιδευτική σειρά), αρχίζει δέκα (10) ημέρες από την επομένη της κύρωσης του πίνακα οριστικών αποτελεσμάτων από την επιτροπή του διαγωνισμού και περατώνεται την 10η Σεπτεμβρίου 2017. Για τους εκπαιδευομένους της 22ης εκπαιδευτικής σειράς η κατάρτιση αρχίζει με τα αντικείμενα του, κατά το άρθρο 20 του ν. 3689/2008 όπως ισχύει, δευτέρου σταδίου το οποίο διαρκεί έως την 15η Ιανουαρίου 2017. Κατά το στάδιο αυτό οι εκπαιδευόμενοι πραγματοποιούν μέρος της κατάρτισής τους στα δικαστικά καταστήματα, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από πέντε (5) ημέρες κάθε μήνα. Η επίβλεψη της κατάρτισης στα δικαστικά καταστήματα ανατίθεται σε προέδρους πρωτοδικών που υπηρετούν στα οικεία πρωτοδικεία της Θεσσαλονίκης και οι οποίοι επιλέγονται από το Γενικό Διευθυντή της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών, μετά από εισήγηση του οικείου Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης και γνώμη των Διοικήσεων των εν λόγω πρωτοδικείων, έχουν δε την ευθύνη της άσκησης των εκπαιδευομένων και κατά το στάδιο της πρακτικής άσκησης στα δικαστήρια που ακολουθεί, όπως περιγράφεται στο άρθρο 25 του ν. 3689/2008. Οι πρόεδροι πρωτοδικών μεριμνούν για την παρακολούθηση διασκέψεων από τους εκπαιδευόμενους, αναθέτουν σε αυτούς δικογραφίες και συνεργάζονται για την επεξεργασία τους, καθώς και για τη σύνταξη σχεδίων αποφάσεων. Με το πέρας του σταδίου αυτού, οι πρόεδροι πρωτοδικών υποβάλλουν στη Διεύθυνση της Σχολής έκθεση σχετική με τη δραστηριότητα και την απόδοση των εκπαιδευομένων, η οποία τίθεται υπόψη των διδασκόντων προκειμένου να συνεκτιμηθεί κατά τη βαθμολόγηση των μαθημάτων.

Στο στάδιο αυτό, ο γενικός βαθμός προόδου αποτελείται από τον μέσο όρο των επιμέρους βαθμών προόδου όλων των διδασκόντων που παρέδωσαν βαθμολογία. Οι εξετάσεις αποφοίτησης των εκπαιδευομένων, που προβλέπονται στο άρθρο 22 του ν. 3689/2008 όπως ισχύει, διενεργούνται κατά το δεύτερο δεκαπενθήμερο του μηνός Ιανουαρίου 2017. Ο συντελεστής βαρύτητας του μέσου όρου των βαθμών προόδου του δευτέρου σταδίου και των εξετάσεων αποφοίτησης για τον καθορισμό της σειράς επιτυχίας στους πίνακες επιτυχόντων είναι ένα και πέντε δέκατα (1,5).

Μετά το πέρας των εξετάσεων αποφοίτησης ακολουθεί το στάδιο της πρακτικής άσκησης στα δικαστήρια της Θεσσαλονίκης για όλους τους εκπαιδευόμενους, πλην των εκπαιδευομένων που επελέγησαν για το Συμβούλιο της Επικρατείας και το Ελεγκτικό Συνέδριο, οι οποίοι πραγματοποιούν την πρακτική άσκηση στα εν λόγω ανώτατα δικαστήρια. Κατά το στάδιο αυτό οι εκπαιδευόμενοι, πέραν της πρακτικής άσκησης στα δικαστήρια, διδάσκονται τα αντικείμενα του πρώτου σταδίου κατάρτισης, όπως περιγράφονται στο άρθρο 19 παρ. 2 του ν. 3689/2008 όπως ισχύει, χωρίς να βαθμολογούνται γι' αυτά, σύμφωνα με πρόγραμμα που καταρτίζει το οικείο

Συμβούλιο Σπουδών και εγκρίνει το Διοικητικό Συμβούλιο της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών. Το στάδιο αυτό διαρκεί από 1 Φεβρουαρίου έως 10 Σεπτεμβρίου 2017 και παρατείνεται μέχρι τη δημοσίευση του διατάγματος διορισμού τους σε θέσεις δοκίμων δικαστικών λειτουργών. Το τρίτο δεκαήμερο του Μαΐου 2017 συντάσσονται από τη γραμματεία της Σχολής οι οικείοι πίνακες επιτυχόντων και γίνεται από το αρμόδιο Συμβούλιο Σπουδών η αξιολόγηση του ήθους και της συμπεριφοράς των επιτυχόντων εκπαιδευομένων. Κατά τα λοιπά οι εκπαιδευόμενοι διέπονται από τις διατάξεις του ν. 3689/2008.

Άρθρο ένδεκατο Τροποποίηση διατάξεων του ν. 1756/1988 (Α' 35)

1. Το έκτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 15 του ν.1756/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«Κάθε μέλος της Ολομέλειας εκφράζει την προτίμησή του σε έναν μόνο υποψήφιο πρόεδρο και σε έως δύο από τα μέλη με σταυρό προτίμησης που τίθεται στο ψηφοδέλτιο δίπλα από το όνομα του υποψήφιου.»

2. Η παρ. 5 του άρθρου 15 του ν.1756/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Η θητεία του συμβουλίου είναι διετής. Αρχίζει την 1η Οκτωβρίου του έτους της εκλογής και λήγει την 30ή Σεπτεμβρίου του μεθεπόμενου έτους. Επανεκλογή του ίδιου προσώπου ως προέδρου ή τακτικού μέλους συμβουλίου στον ίδιο βαθμό επιτρέπεται μία φορά μόνο. Ο πρόεδρος δεν επιτρέπεται να μετατεθεί για οποιονδήποτε λόγο. Σε περίπτωση προαγωγής, παραμένει στη θέση του και ασκεί τα καθήκοντά του έως τη λήξη της θητείας του. Τα τακτικά μέλη του συμβουλίου δεν επιτρέπεται να μετατεθούν, εκτός εάν προαχθούν, οπότε τη θέση τους καταλαμβάνουν οι αναπληρωματικοί κατά τη σειρά των ψήφων που έλαβαν. Ο πρόεδρος και τα τακτικά μέλη του συμβουλίου εκπίπτουν από τη θέση τους, εάν τους επιβληθεί πειθαρχική ποινή βαρύτερη της επίπληξης. Αν οι ανωτέρω αδυνατούν προσωρινά να ασκήσουν τα καθήκοντά τους, αναπληρώνονται από τους αναπληρωτές τους και οι τελευταίοι από τους επόμενους κατά σειρά ψήφων δικαστές και σε κάθε περίπτωση από τους αρχαιότερους δικαστές που υπηρετούν στο οικείο εφετείο, πρωτοδικείο ή ειρηνοδικείο, για τους οποίους δεν συντρέχουν τα κωλύματα της παραγράφου 6. Σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης ή καθ' οινοδήποτε τρόπον εξόδου από την υπηρεσία: α) του προέδρου και των τακτικών μελών του συμβουλίου, διενεργείται αναπληρωματική εκλογή, για την οποία εφαρμόζεται αναλόγως η διαδικασία της παραγράφου 4, και β) των αναπληρωματικών μελών του συμβουλίου, τη θέση τους καταλαμβάνουν οι αμέσως επόμενοι κατά σειρά ψήφων δικαστές. Η θητεία των ανωτέρω λήγει μαζί με τη θητεία των λοιπών μελών.»

3. Η περίπτωση δ' της παρ. 6 του άρθρου 15 του ν. 1756/1988 καταργείται.

4. Το πέμπτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 1756/1988 αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα ονόματα των εκλόγιμων αναγράφονται κατ' αλφα-βητική σειρά σε ένα ψηφοδέλτιο και κάθε μέλος της Ολομέλειας εκφράζει την προτίμησή του σε έναν μόνο υποψήφιο με σταυρό προτίμησης που τίθεται στο ψηφοδέλτιο δίπλα από το όνομα του υποψήφιου.»

5. Η παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 1756/1988 αντικαθί-

σταται ως εξής:

«3. Η θητεία των ανωτέρω είναι διετής. Αρχίζει την 1η Οκτωβρίου του έτους της εκλογής και λήγει την 30ή Σεπτεμβρίου του μεθεπόμενου έτους. Επανεκλογή του ίδιου προσώπου ως διευθύνοντος στον ίδιο βαθμό ειραρχίας επιτρέπεται μία φορά μόνο. Οι εισαγγελείς που διευθύνουν τις παραπάνω εισαγγελίες δεν επιτρέπεται να μετατεθούν για οποιονδήποτε λόγο. Σε περίπτωση προαγωγής, παραμένουν στη θέση τους και ασκούν τα καθήκοντά τους έως τη λήξη της θητείας τους. Οι ανωτέρω εισαγγελείς εκπίπτουν από τη θέση τους, εάν τους επιβληθεί πειθαρχική ποινή βαρύτερη της επίπληξης. Αν αναπληρωνόνται από τον αναπληρωτή της εισαγγελέα που υπηρετεί στην οικεία εισαγγελία, για τον οποίο δεν συντρέχουν τα κωλύματα της παραγράφου 6 του άρθρου 15. Σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης ή καθ' οινοδήποτε τρόπο εξόδου από την υπηρεσία του διευθύνοντος διενεργείται αναπληρωματική εκλογή, στην οποία εφαρμόζεται αναλόγως η διαδικασία της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού. Η θητεία του εκλεγόμενου με αναπληρωματική εκλογή διαρκεί έως το χρόνο λήξης της θητείας του θανόντος, του παραιτούμενου ή του καθ' οινοδήποτε τρόπον εξελθόντος από την υπηρεσία.»

6. Η παρ. 2 του άρθρου 77 Β του ν. 1756/1988, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Οι δόκιμοι ειρηνοδίκες από του διορισμού τους υποβάλλονται σε δίμηνη ειδική άσκηση στο πρωτοδικείο της τοπιθετήσεώς τους και διατελούν υπό την άμεση ευθύνη και εποπτεία του προέδρου πρωτοδικών, χρησιμοποιούμενοι διαδοχικώς σε όλα τα τμήματα και σε όλες τις αρμοδιότητες του πρωτοδικείου, ως αναπληρωτές πρωτοδικών, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, αναπληρωσης πρωτοδικών με ειρηνοδίκες. Χρησιμοποιούνται επίσης ως β' ανακριτικοί υπάλληλοι για έναν τουλάχιστο μήνα, με την υποχρέωση να παρακολουθούν και τη λειτουργία εν γένει της γραμματείας του πρωτοδικείου και των ειρηνοδικείων και πταισματοδικείων που βρίσκονται στην έδρα του.»

7. Το εδάφιο β' της παρ. 4 του άρθρου 77Β ν. 1756/1988, «Κώδικας Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών», όπως ισχύει αντικαθίσταται ως εξής:

«Μετά τη συμπλήρωση της κανονικής ή συμπληρωματικής άσκησης στο πρωτοδικείο, οι δόκιμοι ειρηνοδίκες υποχρεούνται να εμφανισθούν μέσα σε δέκα (10) ημέρες στο ειρηνοδικείο της πόλης όπου εδρεύει το πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται το ειρηνοδικείο στο οποίο έχουν τοπιθετηθεί.»

Άρθρο δωδέκατο

Σύσταση Επιτροπών για τη σύνταξη νέου Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών και νέου Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων

1. Στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων συνιστώνται νομοπαρασκευαστικές επιτροπές για τη σύνταξη των ακόλουθων σχεδίων νόμων:

α) Κώδικα Οργανισμού των Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών.

β) Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων.

2. Ως μέλη των κατά την προηγούμενη παράγραφο επιτροπών, ο αριθμός των οποίων δεν μπορεί να υπερβεί τα δεκαεπτά (17), ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δικαστικοί και εισαγγελικοί λειτουργοί, μέλη ΔΕΠ Νομικών Σχολών Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της χώρας και δικηγόροι. Στην επιτροπή για τον Κώδικα Οργανισμού των Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών ορίζονται και εκπρόσωποι ενώσεων δικαστικών λειτουργών και δικαστικών υπαλλήλων. Στην επιτροπή για τον Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων ορίζονται και εκπρόσωποι ενώσεων δικαστικών υπαλλήλων. Για τον ορισμό των δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών τηρείται η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 41 της παρ. 2 του ν. 1756/1988 (Α' 35), όπως ισχύει. Καθήκοντα γραμματέα στις ως άνω επιτροπές ανατίθενται με την ίδια απόφαση είτε σε υπάλληλο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων είτε στο προσωπικό που υπηρετεί στα πολιτικά γραφεία του ίδιου Υπουργείου.

3. Οι επιτροπές οφείλουν να περατώσουν το έργο τους μέσα στην προθεσμία που καθορίζει η υπουργική απόφαση για τη συγκρότησή τους. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί.

4. Οι κώδικες της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου κυρώνονται κατά τη διαδικασία του άρθρου 76 παρ. 6 του Συντάγματος.

5. Στους προέδρους, τα μέλη και τους γραμματείς των επιτροπών δεν καταβάλλεται αποζημίωση.

Άρθρο δέκατο τρίτο Ενίσχυση Σωφρονιστικής Διοίκησης

Η παρ. 1 του άρθρου 44 του ν. 4356/2015 (Α' 181) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Μετά την παρ. 4 του άρθρου 16 του π.δ.101/2014 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Το Γενικό Γραμματέα Αντεγκληματικής Πολιτικής στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του ως προς τα Καταστήματα Κράτησης επικουρεί αυτοτελής οργανική μονάδα, επιπέδου Διεύθυνσης, υπό τον τίτλο «Διεύθυνση Συντονισμού Φυλακών», με τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α) Παροχή εμπεριστατωμένων εισηγήσεων και διαμόρφωση προτάσεων, ιδίως για ζητήματα ασφάλειας και για την επιχειρησιακή ετοιμότητα των Καταστημάτων Κράτησης. β) Διασφάλιση συνθηκών οριζόντιας συνεργασίας μεταξύ των Καταστημάτων Κράτησης και λοιπών φορέων της Δημόσιας Διοίκησης για την επίτευξη της μέγιστης επιχειρησιακής τους επάρκειας. γ) Ανάληψη πρωτοβουλιών για την επίλυση προβλημάτων λειτουργίας και τη διαχείριση κρίσεων. Στην ως άνω Αυτοτελή Διεύθυνση προϊσταται υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού ή ΠΕ Σωφρονιστικού Ενηλίκων με εμπειρία στα ανωτέρω θέματα που, κατά προτίμηση, ασκεί ή έχει ασκήσει καθήκοντα Διευθυντή σε Κατάστημα Κράτησης ή στην Κεντρική Υπηρεσία («Συντονιστής Φυλακών»). Στην οργανική μονάδα τοποθετούνται ή αποσπώνται έως δύο (2) υπάλληλοι του κλάδου ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού της Κεντρικής Υπηρεσίας ή κλάδου ΠΕ, ΤΕ ή ΔΕ Καταστήματος Κράτησης με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.»

Άρθρο δέκατο τέταρτο Εργασιακά θέματα υπαλλήλων Καταστημάτων Κράτησης

1. α) Ο αριθμός των ωρών νυχτερινής απασχόλησης εργάσιμων ημερών, ημερήσιας και νυχτερινής απασχόλησης κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες, προς συμπλήρωση της υποχρεωτικής εβδομαδιαίας εργασίας και καθ' υπέρβαση της εβδομαδιαίας υποχρεωτικής εργασίας για το προσωπικό που υπηρετεί εντός των Καταστημάτων Κράτησης και της υπηρεσίας Εξωτερικής Φρούρησης αυτών, κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.2016 έως 11.1.2016, μπορεί να καθορισθεί με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, β) ο αριθμός των ωρών απογευματινής υπερωριακής εργασίας στο προσωπικό που υπηρετεί εντός των Καταστημάτων Κράτησης και στην Υπηρεσία Εξωτερικής Φρούρησης αυτών, κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.2016 έως 11.1.2016, μπορεί να καθορισθεί με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

2. Ο αριθμός των ωρών για εργασία πέραν του πενθήμερου του προσωπικού φρούρησης που υπηρετεί εντός των Καταστημάτων Κράτησης και της Υπηρεσίας Εξωτερικής Φρούρησης, κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.2016 έως 11.1.2016, μπορεί να καθορισθεί με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

3. Η οφειλόμενη αποζημίωση για υπερωριακή εργασία κατά τις εξαιρέσιμες ημέρες και νυχτερινές ώρες, καθώς και για απασχόληση πέραν του πενθήμερου υπαλλήλων καταστημάτων κράτησης, η οποία παρασχέθηκε κατά τα έτη 2013, 2014 και 2015, μπορεί να καταβληθεί κατά το οικονομικό έτος 2016, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης.

4. Οι διαπάνες που προκαλούνται από τις παραγράφους 1, 2 και 3, θα καλυφθούν από τις εγγεγραμμένες πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, του τρέχοντος έτους.

Άρθρο δέκατο πέμπτο Παράσταση ρυθμίσεων του ν. 4322/2015

1. Η παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 4322/2015 (Α' 42) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και στους καταδίκους που αποκτούν τις προϋποθέσεις των προηγούμενων παραγράφων μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και σε χρονικό διάστημα έως τις 28 Αυγούστου 2017. Εξαιρούνται από την παρούσα ρύθμιση όσοι έχουν καταδικαστεί για τα αδικήματα των περιπτώσεων α΄ και β΄ της παρ. 1 του άρθρου 339 του Ποινικού Κώδικα.»

2. Οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 14 του ν. 4322/2015 (Α' 42) αντικαθίστανται ως εξής:

«3. Κρατούμενοι που κατά το χρόνο δημοσίευσης του παρόντος εκτίουν ποινή περιορισμού σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων που δεν υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη απολύονται με διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου έκτισης της ποινής, εφόσον έχουν εκτίσει με οποιονδήποτε τρόπο τα δύο πέμπτα της ποινής. Για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυσης, ως ποινή που ε-

κτίθηκε θεωρείται και αυτή που υπολογίστηκε ευεργετικά, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Η παρούσα διάταξη ισχύει και για τους κρατούμενους που θα αποκτήσουν τις ανωτέρω προϋποθέσεις σε χρονικό διάστημα έως τις 28 Αυγούστου 2017.

4. Κρατούμενοι που κατά το χρόνο δημοσίευσης του παρόντος εκτίουν ποινή περιορισμού σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων που υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη απολύονται με διάταξη του εισαγγελέα πλημελειοδικών του τόπου έκτισης της ποινής, υπό τον όρο της ανάκλησης χωρίς τη συνδρομή των προϋποθέσεων των άρθρων 105 και επόμενα του Ποινικού Κώδικα αν έχουν συμπληρώσει το ένα τρίτο έκτισης της ποινής που τους επιβλήθηκε. Για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυσης, ως ποινή που εκτίθηκε θεωρείται και αυτή που υπολογίστηκε ευεργετικά, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Η παρούσα διάταξη ισχύει και για τους κρατούμενους που θα αποκτήσουν τις ανωτέρω προϋποθέσεις σε χρονικό διάστημα μέχρι τις 28 Αυγούστου 2017. Από τις παραπάνω ρυθμίσεις εξαιρούνται όσοι έχουν καταδικασθεί για τα αδικήματα των περιπτώσεων α' και β' της παρ. 1 του άρθρου 339 του Ποινικού Κώδικα.»

Άρθρο δέκατο έκτο

Εξουσιοδοτική διάταξη σχετικά με το Αναμορφωτικό Μέτρο της Παροχής Κοινωφελούς Εργασίας

Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ή κοινή απόφαση του ως άνω Υπουργού και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα που αφορούν την υλοποίηση του αναμορφωτικού μέτρου της παροχής κοινωφελούς εργασίας, το οποίο προβλέπεται στην περίπτωση ζ' της παρ. 1 του άρθρου 122 του Ποινικού Κώδικα.

Άρθρο δέκατο έβδομο

Θέματα εξωτερικής φρουράς Καταστημάτων Κράτησης

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 48 του ν. 2721/1999 (Α' 122) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Πέρα των ανωτέρω, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων μπορεί στην υπηρεσία αυτή να ανατίθενται καθήκοντα στα εξωτερικά θυρωρεία των Καταστημάτων Κράτησης. Τα ειδικότερα καθήκοντα που θα εκτελούνται, καθώς και ο χώρος ευθύνης που ανατίθεται ορίζονται με την ίδια απόφαση.»

2. Στο τέλος της παρ. 10 του άρθρου 49 του ν. 2721/1999 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Κατ' εξαίρεση και εφόσον συντρέχουν εξαιρετικές υπηρεσιακές ανάγκες, δύνανται υπάλληλοι του κλάδου ΔΕ του παραπάνω προσωπικού να μετατάσσονται, μετά από αίτημά τους, σε κενές οργανικές θέσεις των κλάδων ΠΕ Εγκληματολόγων, ΠΕ Ψυχολόγων, ΠΕ Κοινωνιολόγων, ΠΕ Γεωπονίας, ΠΕ Φαρμακοποιών, ΠΕ Ιατρών, ΠΕ Οδοντιάτρων, ΤΕ Υγειας Πρόνοιας (ειδικότητα Κοινωνικής Εργασίας και Νοσηλευτικής), ΤΕ Τεχνολογίας – Γεωπονίας, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ύστερα από γνωμοδότηση του Ειδικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου.»

Άρθρο δέκατο όγδοο

Ρυθμίσεις για τρίτεκνους

1. Η περίπτωση ε' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2643/1998 (Α' 220) καταργείται.

2. Η παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 2643/1998 (Α' 220), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Α) Επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις, ελληνικές ή ξένες, που λειτουργούν στην Ελλάδα με οποιαδήποτε μορφή, καθώς και οι θυγατρικές τους εταιρείες, εφόσον απασχολούν προσωπικό πάνω από πενήντα (50) άτομα, υποχρεούνται να προσλαμβάνουν Προστατευόμενα πρόσωπα του προηγούμενου άρθρου, σε ποσοστό οκτώ τοις εκατό (8%) επί του συνόλου του προσωπικού της επιχείρησης ή της εκμετάλλευσης. Εξαιρούνται από την υποχρέωση αυτή οι επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις που εμφανίζουν στους ισολογισμούς τους αρνητικό αποτέλεσμα (ζημία) στις δύο αμέσως προηγούμενες από το έτος προκήρυξης χρήσεις. Το ποσοστό αυτό εκατό (8%) κατανέμεται στις προστατευόμενες κατηγορίες προσώπων της επιχείρησης: α) Ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) στα πρόσωπα των περιπτώσεων α' παρ. 1 του άρθρου 1. β) Ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) στα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 1. γ) Ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) στα πρόσωπα της περίπτωσης γ' της παρ. 1 του άρθρου 1. δ) Ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) στα πρόσωπα του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 1. ε) Ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) στα πρόσωπα της περίπτωσης δ' της παρ. 1 του άρθρου 1. Από τον αριθμό των προσώπων που προκύπτει ότι υποχρεούνται να προσλάβει η επιχείρηση ή εκμετάλλευση με βάση τα ανωτέρω επιμέρους ποσοστά, αφαιρούνται κατά κατηγορία προστασίας τα πρόσωπα που συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις υπαγωγής στον παρόντα νόμο και έχουν προσληφθεί οικειοθελώς από την επιχείρηση ή εκμετάλλευση. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ρυθμίζονται όλες οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή του εδαφίου αυτού.

Β) Οι φορείς του δημόσιου τομέα που αναφέρονται στην παράγραφο 8, με την εξαίρεση όσων εμφανίζουν στους ισολογισμούς τους αρνητικό αποτέλεσμα (ζημία) στις δύο αμέσως προηγούμενες από το έτος προκήρυξης χρήσεις, υποχρεούνται να προσλαμβάνουν προστατευόμενα πρόσωπα του προηγούμενου άρθρου σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%), το οποίο κατανέμεται στις προστατευόμενες κατηγορίες προσώπων του άρθρου 1 με την ακόλουθη σειρά προτεραιότητας: α) Ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) στα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1. β) Ποσοστό τέσσερα τοις εκατό (4%), που μοιράζεται σε ίσα μέρη στα πρόσωπα της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 1. γ) Ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) στα πρόσωπα της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1. δ) Ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) στα πρόσωπα του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1. ε) Ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) στα πρόσωπα της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1.»

3. Η παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2643/1998 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι δημόσιες υπηρεσίες, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και των δύο βαθμών υποχρεούνται να διορίζουν ή να προσλαμβάνουν πρόσωπα προστατευόμενα από το άρθρο 1, χωρίς διαγωνισμό ή επιλογή, σε εγκεκριμένες θέσεις που αντιστοιχούν στο πέντε τοις εκατό (5%) του συνόλου των προς προκήρυξη θέσεων του οικείου φορέα. Προς τούτο ο οικείος φορέας πριν αποστείλει στον Α.Σ.Ε.Π. το αίτημά του για προκήρυξη θέσεων ή πριν εκδώσει την προκήρυξη, αν την εκδίδει ο ίδιος, αποστέλλει το σύνολο των θέσεων που θα προκηρυχθούν κατά κατηγορία και κλάδο ή ειδικότητα και κατά Περιφέρεια και Περιφερειακή Ενότητα στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, προκειμένου να εκδοθεί η υπουργική απόφαση της παρούσας παραγράφου, η οποία εφ' εξής περιορίζεται σε απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Τυχόν κλάσμα που προκύπτει κατά τον υπολογισμό του αριθμού των θέσεων, εάν ισούται ή υπερβαίνει τη μισή μονάδα, υπολογίζεται ως ακέραιη μονάδα. Ο αριθμός των θέσεων που αντιστοιχεί στο παραπάνω ποσοστό κατανέμεται στις προστατευόμενες κατηγορίες προσώπων του άρθρου 1, με την ακόλουθη σειρά προτεραιότητας:

α. αναλογία 3/8 στα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1,

β. αναλογία 2/8, σε εκείνα τα πρόσωπα της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 που είναι πολύτεκνοι γονείς με τέσσερα (4) ζώντα τέκνα και άνω, ένα από τα τέκνα πολύτεκνης οικογένειας και επιζών ή άγαμος γονέας τριών ανηλίκων τέκνων,

γ. αναλογία 1/8 στα πρόσωπα της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1,

δ. αναλογία 1/8 στα πρόσωπα του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1,

ε. αναλογία 1/8 στα πρόσωπα της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1.

Στο παραπάνω ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%), προστίθεται ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) του συνόλου των προς προκήρυξη θέσεων του οικείου φορέα, στο οποίο (2%) υπάγονται αποκλειστικά τα υπόλοιπα πρόσωπα της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου, όπως ισχύει.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ο αριθμός των θέσεων των προστατευόμενων που έχει προκύψει κατά τα ανωτέρω, κατανέμεται κατά Περιφέρεια και Περιφερειακή Ενότητα, φορέα, κατηγορία προστασίας, κλάδο και ειδικότητα. Με βάση την ίδια υπουργική απόφαση οι αρμόδιες υπηρεσίες του Ο.Α.Ε.Δ. προβαίνουν στις ειδικές προκηρύξεις.»

4. Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται παραπομπή στην διάταξη της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2643/1998 (Α' 220) για θέματα που αφορούν τους γονείς με τρία ζώντα τέκνα και ένα από τα τέκνα, νοείται εφεξής η περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2643/1998, όπως διαμορφώνεται με το παρόν.

5. Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται παραπομπή στην διάταξη της υποπερίπτωσης σ' της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 2643/1998 (Α' 220) για θέματα που αφορούν τους γονείς με τρία ζώντα τέκνα και ένα από τα τέκνα, νοείται εφεξής η υποπερίπτωση β' της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 2643/1998 (Α' 220), όπως διαμορφώνεται με το παρόν.

6. a. Στο τέλος της περίπτωση α' της παρ. 6 του άρθρου 18 του ν. 2190/1994 (Α' 28), όπως ισχύει, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Αν ο υποψήφιος είναι τέκνο τρίτεκνης οικογένειας διακόσιες (200) μονάδες».

β. Μετά το κριτήριο 2 της περίπτωσης Α' της παρ. 11 του άρθρου 21 του ν. 2190/1994, όπως ισχύει, προστίθεται κριτήριο 2A ως εξής:

«2A. Αριθμός τέκνων τρίτεκνης οικογένειας

α) Σαράντα (40) μονάδες για κάθε τέκνο τρίτεκνου υποψηφίου,

β) σαράντα (40) μονάδες για κάθε μέλος προκειμένου για υποψηφίους που έχουν την ιδιότητα του τέκνου τρίτεκνης οικογένειας.

Τις ανωτέρω μονάδες δύναται να λάβει μόνο ένα μέλος της ίδιας οικογένειας κατά το ίδιο ημερολογιακό έτος στον ίδιο φορέα.»

Άρθρο δέκατο ένατο

Εξουσιοδοτική διάταξη για την προστασία μαρτύρων

Η παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 2928/2001 (Α' 141) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Με απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών, Οικονομικών, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Υγείας, Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, Προστασίας του Πολίτη, Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, καθώς και κάθε άλλου καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, όπου συντρέχει περίπτωση, καθορίζεται ο φορέας και η διαδικασία υλοποίησης των μέτρων προστασίας που περιλαμβάνονται στην προηγούμενη παράγραφο.»

Άρθρο εικοστό

Συμπλήρωση παραγράφου στο άρθρο 192 του ν. 4389/2016

Η παρ. 8 του άρθρου 192 του ν. 4389/2016 (Α' 94) αναριθμείται σε 9 και προστίθεται νέα παράγραφος 8 ως εξής:

«8. Οι εμπειρογνώμονες, τα μέλη Συμβουλίων Εμπειρογνωμόνων ή τα μέλη άλλων γνωμοδοτικών οργάνων της Εταιρείας και των άμεσων θυγατρικών της δεν υπέχουν αστική ή ποινική ευθύνη για γνωμοδοτήσεις τους, εφόσον οι τελευταίες έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τις προβλεπόμενες από το νόμο διαδικασίες ή τα οριζόμενα στους εσωτερικούς κανονισμούς και τα καταστατικά τους, γεγονός που τεκμαίρεται αν έχει ακολουθήσει θετικός έλεγχος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.»

Άρθρο εικοστό πρώτο

Μεταβατικές διατάξεις

Μέχρι την επιλογή και τοποθέτηση προϊσταμένου στην αυτοτελή οργανική μονάδα του Άρθρου Δέκατου Τρίτου του παρόντος, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4369/2016, ως Προϊστάμενος Διεύθυνσης δύναται να τοποθετείται ή να αποσπάται προσωρινά υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού ή ΠΕ Σωφρονιστικού Ενηλίκων με εμπειρία στα θέματα αρμοδιότητας της ως άνω μονάδας και προϋπηρεσία τουλάχιστον δύο (2) ετών σε θέση Προϊσταμένου Διεύθυνσης σε Κατάστημα Κράτησης ή στην Κεντρική Υπηρεσία, με απόφαση του

Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων η ως άνω τοποθέτηση λήγει αυτοδικαίως με τη θέση σε λειτουργία του Εθνικού Μητρώου Επιτελικών Στελεχών Δημόσιας Διοίκησης του άρθρου 1 του ν. 4369/2016 και τη σύσταση του Ειδικού Συμβουλίου Επιλογής Διοικήσεων του άρθρου 10 του ν. 4369/2016, οπότε και θα προκηρυχθεί αμέσως εκ νέου η θέση, και την επιλογή νέου Προϊσταμένου.

Άρθρο εικοστό δεύτερο

1. Οι οφειλόμενες δαπάνες παρελθόντων ετών για ύδρευση και άρδευση των καταστημάτων κράτησης της χώρας, οι οποίες δημιουργήθηκαν λόγω ανεπάρκειας των πιστώσεων του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, δύνανται να εξοφληθούν, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του π.δ. 113/22.11.2010, κατά το χρόνο εγγραφής των πιστώσεων της ειδικής χρηματοδότησης που προβλέπεται στην υπ' αριθμ. 2/57103/ΔΠΓΚ/23.6.2016 (Β' 1932) κ.υ.α..

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Οικονομικών και Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την υπαγωγή των καταστημάτων κράτησης της χωράς σε μειωμένο τιμολόγιο για την παροχή ύδρευσης και άρδευσης.

Άρθρο εικοστό τρίτο

1. Το εδάφιο δ' της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 3051/2002 (Α' 220) αντικαθίσταται ως εξής:

«Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται ο διορισμός στις ανεξάρτητες αρχές μελών του διδακτικού προσωπικού πανεπιστημιακού και τεχνολογικού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, σύμφωνα με το άρθρο 23 παρ. 2στ του ν. 4009/2011 (Α' 195), καθώς και, αντιστοίχως, του ερευνητικού προσωπικού των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13 του ν. 4310/2014 (Α' 258), χωρίς να αναστέλλεται η άσκηση των διδακτικών και ερευνητικών τους καθηκόντων.»

2. Στο τέλος της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 3051/2002 (Α' 220), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Επίσης, επιτρέπεται στα μέλη των ανεξάρτητων αρχών η άμισθη άσκηση καθηκόντων σε Ν.Π.Δ.Δ. και νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιου τομέα, σε τομείς μη συναφείς προς το αντικείμενο και τις αρμοδιότητες της αρχής από την οποία προέρχεται το μέλος και μετά από άδειά της.»

Άρθρο εικοστό τέταρτο

Η παρ. 2 του άρθρου 147 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«2. Το χρονικό διάστημα από 1 έως 31 Αυγούστου δεν υπολογίζεται για τις προθεσμίες των άρθρων 503, 518 παράγραφος 1, 545 παράγραφοι 1 και 2, 564 παράγραφοι 1 και 2, καθώς και των άρθρων 153, 215 παράγραφος 2, 237 παράγραφοι 1 και 2, 238 παράγραφος 1, 598, 632 παράγραφος 2, 633 παράγραφος 2, 642, 715 παράγραφος 5, 729 παράγραφος 5, 847 παράγραφος 1, 926 παράγραφος 2, 934 παράγραφος 1 στοιχεία α' και β', 943 παράγραφος 4, 955, 966 παράγραφοι 2 και 3, 971 παράγραφος 1, 972 παράγραφος 1 στοιχείο β', 973, 974, 979

παράγραφος 2, 985 παράγραφος 1, 986, 988 παράγραφος 1, 995 και 997 παράγραφος 2.»

Άρθρο εικοστό πέμπτο

1. Το εδάφιο τρίτο της περίπτωσης β' της παρ. 3 του άρθρου 282 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν έχει εφαρμογή σε υποδίκους που έχουν αναπτηρία σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω, όταν πρόκειται για τις περιπτώσεις α' και β' της παρ. 1 του άρθρου 339 του Ποινικού Κώδικα, ή εξήντα εππά τοις εκατό (67%) και άνω, στις υπόλοιπες ως άνω περιπτώσεις κακουργημάτων.»

2. Το έκτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 282 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου για την προσωρινή κράτηση δεν εφαρμόζονται για κατηγορούμενους που έχουν αναπτηρία σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω, όταν πρόκειται για τις περιπτώσεις α' και β' της παρ. 1 του άρθρου 339 του Ποινικού Κώδικα, ή εξήντα εππά τοις εκατό (67%) και άνω, σε όλες τις άλλες περιπτώσεις.»

Άρθρο εικοστό έκτο Τροποποίησης στο ν. 4194/2013 (Α' 208) «Κώδικας Δικηγόρων»

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 30 του ν. 4194/2013 (Α' 208), η φράση «με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου» αντικαθίσταται από τη φράση «με απόφαση της Επιτροπής Μητρώου.».

2. Στην παρ. 3 του άρθρου 128 του ν. 4194/2013 (Α' 208), προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Στους συλλόγους που υπηρετούν Δικηγόροι, χρέγραμματά μπορεί να ασκεί και Δικηγόρος, υπάλληλος του Δικηγορικού Συλλόγου, που ορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του.»

3. Το άρθρο 129 του ν. 4194/2013 (Α' 208) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 129 Έργο Επιτροπών Μητρώου

1. Οι Επιτροπές ελέγχουν τα μητρώα και τις δηλώσεις που υποβάλλονται επησίως και αποφαίνονται για τη μη υποβολή, το αναληθές περιεχόμενο ή για το εκπρόθεσμο αυτών. Οι Επιτροπές αποφαίνονται και διαγράφουν από τα μητρώα του οικείου συλλόγου τους δικηγόρους, που εμπίπτουν στους ορισμούς του προηγούμενου εδαφίου, από την αρχή του χρόνου της μη υποβολής ή της ανειλικρινούς υποβολής της δήλωσης, καθώς και όσους δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 7, από τη χρονική στιγμή που επήλθε το γεγονός που προκαλεί τη διαγραφή, ανεξάρτητα από την ημέρα έκδοσης της απόφασής της.

2. Οι Επιτροπές βρίσκονται σε απαρτία και συνεδριάζουν, εφόσον παρίστανται πέντε (5) τουλάχιστον μέλη και οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία των παρόντων.

3. Στις Επιτροπές διαβιβάζονται όλοι οι φάκελοι των εγγεγραμμένων στο μητρώο του συλλόγου μαζί με τις υποβληθείσες δηλώσεις μέχρι τη 10η Μαρτίου κάθε έτους

και σε περίπτωση που η δήλωση κριθεί ειλικρινής, ενημερώνεται ο ατομικός φάκελος και σημειώνεται η χρονολογία λήψης της απόφασης και οι υπογραφές του προέδρου και του γραμματέα. Για την περίπτωση διαγραφής δικηγόρου λόγω εκπρόθεσμης υποβολής δήλωσης, η Επιτροπή οφείλει να καλέσει αυτόν πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση με κλήση που υπογράφεται από τον Πρόεδρο. Η απόφαση για τη διαγραφή συντάσσεται εγγράφως, υπογράφεται από τον πρόεδρο και τον γραμματέα, πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένη και να καταγράφεται η γνώμη της τυχόν μειοψηφίας. Η απόφαση διαγραφής καταχωρίζεται σε ιδιαίτερο βιβλίο που τηρείται στο Σύλλογο και κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο με επιμέλεια του Συλλόγου, τα δε σχετικά αποδεικτικά τηρούνται στο φάκελο.

4. Κατά της απόφασης της πρωτοβάθμιας Επιτροπής επιτρέπεται η άσκηση έφεσης εντός μηνός από την κοινοποίηση της απόφασης με κατάθεση στη Γραμματεία του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου. Η έφεση καταχωρίζεται σε ιδιαίτερο βιβλίο και διαβιβάζεται με το σχετικό φάκελο στη δευτεροβάθμια Επιτροπή, η απόφαση της οποίας συντάσσεται εγγράφως και πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένη. Η δευτεροβάθμια Επιτροπή με κλήση που υπογράφεται από τον Πρόεδρο υποχρεούται να καλέσει τον εκκαλούντα και επιδίεται στον εκκαλούντα πέντε (5) ημέρες πριν από τη συνεδρίασή της.

5. Οι Επιτροπές μητρώου, πρώτου και δεύτερου βαθμού, δύνανται για κάθε υπόθεση να διορίζουν από τα μέλη τους εισηγητές, ασκούν δε όλες τις κατά τα άρθρα εξουσίες του Πειθαρχικού Συμβουλίου. Οι ψηφοφορίες, αν ζητηθεί από κάποιο μέλος, διεξάγονται μυστικά και η απόφαση πρέπει να εκδίδεται εντός ευλόγου χρόνου.

6. Για τη διαδικασία ενώπιον των Επιτροπών τα έξοδα κλήσεων και οι σχετικές δαπάνες κοινοποιήσεων αποφάσεων επιβάλλονται στον ενδιαφερόμενο. Οι δε αποφάσεις και οι κλήσεις κοινοποιούνται με βάση τις αντίστοιχες διατάξεις της Ποινικής Δικονομίας. Αιτήσεις εξαίρεσης μελών των Επιτροπών υποβάλλονται στο Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου. Επίσης, το Διοικητικό Συμβούλιο δικαιούται να αντικαθιστά το μέλος των Επιτροπών που απουσιάζει αδικαιολόγητα για τρεις (3) συνεχείς συνεδριάσεις και μπορεί να διατάξει και την πειθαρχική του δίωξη.

7. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου κάθε δημόσια, δημοτική ή κοινοτική αρχή, καθώς και κάθε νομικό πρόσωπο υποχρεούνται να παρέχουν στους Δικηγορικούς Συλλόγους οποιαδήποτε πληροφορία ή βεβαίωση σχετική με την υπηρεσιακή κατάσταση των δικηγόρων ή ασκούμενων που υπηρετούν σε αυτούς.

8. Οι τελεσίδικες αποφάσεις των Επιτροπών Μητρώου με αίτηση του Δικηγορικού Συλλόγου υπογεγραμμένη από τον Πρόεδρό του, αποστέλλονται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, εντός ενός (1) μηνός. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με απόφασή του, εντός δεκαπέντε (15) ημερών βεβαιώνει την αποβολή της ιδιότητας του δικηγόρου. Η απόφαση του Υπουργού που βεβαιώνει την αποβολή της ιδιότητας η οποία είχε επέλθει από τη στιγμή που συνέβη το γεγονός που προκάλεσε την αποβολή της ιδιότητας, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Το κύρος των διαδικαστικών πράξεων που έχουν διενεργηθεί μέχρι την έκδοση της πιο πάνω απόφασης, δεν θίγεται. Από την κοινοποίηση

της απόφασης της Επιτροπής ο διαγραφείς δεν δικαιούται να φέρει την ιδιότητα του δικηγόρου, καθώς και να ασκεί το λειτουργήμα, εφαρμοζομένης της παρ. 1 του άρθρου 9 του Κώδικα.».

4.a. Στο άρθρο 147 παρ. 1 περίπτωση α' του ν. 4194/2013 (Α' 208), η λέξη «πενταπλάσιο» αντικαθίσταται από τη λέξη «τριπλάσιο».

β. Μετά την περίπτωση β' του άρθρου 147 παρ. 1 του ν. 4194/2013 (Α' 208) προστίθενται περιπτώσεις γ', δ', ε' και στ' ως εξής:

«γ) Οι δικηγόροι συμμετέχουν στην κλήρωση μετά από έγγραφη δήλωσή τους για τη διαδικασία αυτή.

δ) Τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη εκλέγονται κατά Πειθαρχικό Τμήμα και κατατάσσονται κατά σειρά κλήρωσης. Συμπληρωματική κλήρωση για την πλήρωση κενών θέσεων ενός ή περισσότερων πειθαρχικών συμβουλίων δεν αποκλείεται να διενεργηθεί, οποτεδήποτε αυτό κρίνεται αναγκαίο από τον Πρόεδρο κάθε Δικηγορικού Συλλόγου.

ε) Το Διοικητικό Συμβούλιο διορίζει το 40% των τακτικών και αναπληρωματικών μελών του Πειθαρχικού Συμβουλίου και το υπόλοιπο 60% των τακτικών και αναπληρωματικών μελών εκλέγεται με την πιο πάνω διαδικασία.

στ) Το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται με απόφασή του να διορίζει τακτικά και αναπληρωματικά μέλη εφόσον έχει εξαντληθεί ο κατάλογος που καταρτίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.»

Άρθρο εικοστό έβδομο

1. Το στοιχείο 1 της υποπαραγράφου Ι.Δ.1 της παρ. Ι.Δ. του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107), όπως ισχύει, αναδιατυπώνεται ως εξής:

«1.1. Με σκοπό την άμεση ανάσχεση της ανεργίας και ως έκτακτο μέτρο, η Γενική Γραμματεία Διαχείρισης Κοινοτικών και Άλλων Πόρων, του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης σχεδιάζει και καταρτίζει Προγράμματα Κοινωφελούς Χαρακτήρα για την κάλυψη κοινωνικών αναγκών, με απασχόληση των ανέργων απευθείας σε δήμους, περιφέρειες ή σε άλλες δημόσιες υπηρεσίες, όπως σε σχολεία και νοσοκομεία, σε Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ. εποπτευόμενα από Υπουργεία, είτε με συγχρηματοδότηση από πόρους του Ε.Σ.Π.Α., είτε με συγχρηματοδότηση από πόρους του Ε.Σ.Π.Α. και εθνικούς ή άλλους πόρους, είτε με χρηματοδότηση από εθνικούς πόρους, όπως κάθε φορά ορίζει η κοινή υπουργική απόφαση που προβλέπεται στο στοιχείο 1.4.. Για τα παραπάνω προγράμματα είναι δυνατή η επιχορήγηση του Ο.Α.Ε.Δ. από πόρους του Π.Δ.Ε. (εθνικού και συγχρηματοδοτούμενου σκέλους) ή του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με μεταφορά αντίστοιχης πίστωσης.

Περαιτέρω, ο σχεδιασμός των ως άνω προγραμμάτων δύναται να περιλαμβάνει δράσεις ενεργοποίησης των ωφελουμένων με στόχο τη διευκόλυνση επανένταξής τους στην αγορά εργασίας.

Επιτρέπεται η επέκταση της χρονικής διάρκειας των άνω προγραμμάτων στα οποία οι ωφελούμενοι απασχολούνται για τη λειτουργία οργανωμένων εγκαταστάσεων προσφύγων και μεταναστών, όπως χώρων υποδοχής ή/και ταυτοποίησης, δομών προσωρινής φιλοξενίας ή/και προσωρινής υποδοχής προσφύγων και μεταναστών, με χρηματοδότηση της επιπλέον δαπάνης είτε από τον προ-

ύπολογισμό του ΟΑΕΔ, είτε από άλλους εθνικούς, είτε από άλλους πόρους. Με την κοινή Υπουργική Απόφαση που προβλέπεται στο στοιχείο 1.4., ο Ο.Α.Ε.Δ. δύναται να καλύπτει από πόρους του προϋπολογισμού του τη χρηματοδότηση της χρονικής επέκτασης των παραπάνω προγραμμάτων, κατά το σκέλος των μη, από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, επιλεξίμων δαπανών.

1.2. Ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) καταρτίζει τη Δημόσια Πρόσκληση για τα προγράμματα του προηγούμενου υποστοιχείου και είναι ο αρμόδιος φορέας για την υποδοχή των ηλεκτρονικών αιτήσεων των ωφελουμένων και την κατάρτιση του πίνακα των ωφελουμένων, τη σύζευξη των ωφελουμένων με τις δέσεις απασχόλησης των επιβλεπόντων φορέων, όπως θα έχουν προσδιοριστεί από το Δικαιούχο, τη διενέργεια επιτόπιων επαληθεύσεων στους επιβλέποντες φορείς και την καταβολή των αμοιβών στους ωφελουμένους και των ασφαλιστικών εισφορών στους επιβλέποντες φορείς.

1.3. Επιβλέποντες Φορείς είναι οι φορείς οι οποίοι θα προσλάβουν (δήμοι, περιφέρειες, άλλες δημόσιες υπηρεσίες, Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ. εποπτεύομενα από Υπουργεία) θα απασχολήσουν τους ανέργους και θα πιστοποιούν την απασχόλησή τους στον Ο.Α.Ε.Δ., προκειμένου να καταβληθεί το μισθολογικό και μη μισθολογικό κόστος.

1.4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών ρυθμίζονται τα ανωτέρω και καθορίζονται ιδίως τα παρακάτω:

α) το πλαίσιο ένταξης, ο στόχος, το αντικείμενο και η διάρκεια του προγράμματος,

β) οι επιβλέποντες φορείς,

γ) οι ωφελούμενοι εγγεγραμμένοι άνεργοι στα μητρώα ανέργων του Ο.Α.Ε.Δ.,

δ) τα κριτήρια επιλογής και κατάταξης των ωφελούμενων μέσω του Ο.Π.Σ. του Ο.Α.Ε.Δ. και η μοριοδότηση αυτών, τα οποία ορίζονται ενδεικτικά ως τα εξής:

ι) το χρονικό διάστημα της συνεχόμενης εγγεγραμμένης ανεργίας, όπως αποτυπώνεται στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ,

ii) ο αριθμός των ανήλικων τέκνων,

iii) η οικογενειακή κατάσταση,

iv) το οικογενειακό εισόδημα,

v) η τυχόν ύπαρξη άλλων ανέργων στην ίδια οικογένεια, vi) η ηλικιακή ομάδα,

vii) Εγγεγραμμένοι στα Μητρώα ανέργων ΑμεΑ του Ο.Α.Ε.Δ.,

viii) δικαιούχος ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος,

ε) η διαδικασία υποβολής ηλεκτρονικών αιτήσεων, κατάρτισης προσωρινού πίνακα κατάταξης ανέργων, υποβολής ενστάσεων, εξέτασης αυτών από το Δ.Σ. του ΟΑΕΔ και κατάρτισης του τελικού πίνακα κατάταξης ανέργων,

στ) η υποχρεωτική πρόσληψη των υποδειχθέντων από τον Ο.Α.Ε.Δ. ωφελουμένων, σύμφωνα με τον οριστικό πίνακα κατάταξης,

ζ) κάθε άλλος αναγκαίος όρος ή προϋπόθεση για την υλοποίηση του προγράμματος,

η) εφόσον το πρόγραμμα περιλαμβάνει και σκέλος μη συγχρηματοδοτούμενο από πόρους του ΕΣΠΑ, τότε καθορίζεται το μέρος του προγράμματος και το χρονικό διάστημα που: i) συγχρηματοδοτείται από τους πόρους

του ΕΣΠΑ και ii) αυτό που χρηματοδοτείται από ετέρους πόρους, που προβλέπονται στα στοιχεία 1.1. και 1.2...»

2. Στο τέλος του στοιχείου 5.1. της υποπαραγράφου Ι.Δ.1 της παραγράφου Ι.Δ. του άρθρου πρώτου, του ν. 4152/2013 (Α' 107), όπως ισχύει, αντικαθίσταται η φράση «Η βραδινή εργασία επιτρέπεται αποκλειστικά και μόνο για τους ωφελουμένους που θα κληθούν να στελεχώσουν τις υπηρεσίες Α' υποδοχής προσφύγων και μεταναστών (Hot spots).» με τη φράση «Επιτρέπεται η βραδινή απασχόληση μόνο των ωφελουμένων που στελεχώνουν εγκαταστάσεις προσφύγων και μεταναστών του στοιχείου 1.1.»

3. Στο στοιχείο 5.2. της υποπαραγράφου Ι.Δ.1 της παραγράφου Ι.Δ. του άρθρου πρώτου, του ν. 4152/2013 (Α' 107), όπως ισχύει, αντικαθίσταται η λέξη «Εργασίας» με τη λέξη «Χαρακτήρα».

4. Στο πρώτο εδάφιο της εσωτερικής υποπερίπτωσης «ii.» του στοιχείου 5.3. της υποπαραγράφου Ι.Δ.1 της παραγράφου Ι.Δ. του άρθρου πρώτου, του ν. 4152/2013 (Α' 107), όπως ισχύει, η φράση «σημείο 8» αντικαθίσταται με τη φράση «στοιχείο 1.4.».

5. Στο πρώτο εδάφιο της εσωτερικής υποπερίπτωσης «iii.» του στοιχείου 5.3. της υποπαραγράφου Ι.Δ.1 της παρ. Ι.Δ. του άρθρου πρώτου, του ν. 4152/2013 (Α' 107), όπως ισχύει, η φράση «σημείο 8» αντικαθίσταται με τη φράση «στοιχείο 1.4.».

6. Στο πρώτο εδάφιο της εσωτερικής υποπερίπτωσης «vi.» του στοιχείου 5.3. της υποπαραγράφου Ι.Δ.1 της παρ. Ι.Δ. του άρθρου πρώτου, του ν. 4152/2013 (Α' 107), όπως ισχύει, αντικαθίσταται η λέξη «Εργασίας» με τη λέξη «Χαρακτήρα».

Άρθρο εικοστό όγδοο

1. Στον Οργανισμό Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) συνιστώνται τριακόσιες εξήντα (360) νέες οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού. Ο αριθμός των θέσεων αυτών, κατά κλάδο και ειδικότητα, κατανέμεται σε τριακόσιες πέντε (305) θέσεις κλάδου ΠΕ Διοικητικού και Οικονομικού, και σε πενήντα πέντε (55) θέσεις κλάδου ΤΕ Διοικητικού -Λογιστικού.

2. Στην προκήρυξη για την κάλυψη των ανωτέρω θέσεων καθορίζονται τα απαιτούμενα γι' αυτές προσόντα, μετά από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Α.Ε.Δ. που εγκρίνεται από το Α.Σ.Ε.Π..

Άρθρο εικοστό ένατο

Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, η οποία εκδίδεται κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Υπουργού Οικονομικών ως προς το ύψος της δαπάνης, επιτρέπεται για το διάστημα μέχρι τέλη Οκτωβρίου 2016, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης που εφαρμόζεται κατά τη διαδικασία προμηθειών του Δημοσίου, η προμήθεια με απευθείας ανάθεση ενσήμων ταινιών φορολογίας καπνού, καθόσον, για λόγους τεχνικούς, αξιοπιστίας και διασφάλισης του απορρήτου, η σύμβαση αυτή μπορεί να ανατεθεί μόνο σε ορισμένο οικονομικό φορέα.

Άρθρο τριακοστό

Στην παρ. 9 του άρθρου 38 του ν. 4387/2016 (Α' 85), η φράση «Από την 1.8.2016» αντικαθίσταται με τη φράση «Από την 15.9.2016».

**Άρθρο τριακοστό πρώτο
Αντισταθμιστικά μέτρα κατάργησης ΕΚΑΣ**

1. Σε όσους, κατ' εφαρμογή του άρθρου 92 του ν. 4387/2016 (Α' 85), όπως ισχύει, στερούνται την παροχή ΕΚΑΣ, εφαρμόζονται τα εξής αντισταθμιστικά μέτρα, μέχρι την τελική κατάργησή του:

α. Απαλλάσσονται πλήρως από τη συμμετοχή στη φαρμακευτική δαπάνη.

β. Σε περίπτωση που έπαινε η καταβολή ΕΚΑΣ και στους δύο συζύγους, χορηγείται ως έκτακτη μηνιαία οικονομική ενίσχυση στο σύζυγο με το μικρότερο ατομικό εισόδημα το ισόποσο της παροχής που αντιστοιχεί στο εισόδημα αυτό.

γ. Στους πρώην δικαιούχους του ΕΚΑΣ με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω, χορηγείται έκτακτη μηνιαία οικονομική ενίσχυση ισόποση με την παροχή που καταργήθηκε.

2. Για το έτος 2016 θεσπίζονται τα εξής συμπληρωματικά μέτρα:

α. Απαλλαγή από την καταβολή εισφοράς υγειονομικής περιθαλψης σε όλους όσοι απώλεσαν παροχή άνω των τριάντα (30) ευρώ μηνιαίως.

β. Χορήγηση μηνιαίας προπληρωμένης κάρτας σε όλους όσοι απώλεσαν παροχή ποσού από εκατόν δεκαπέντε (115) ευρώ μηνιαίως και άνω, ισόποσης με το ποσό που αντιστοιχεί στο 30% της απώλειας.

3. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού αρχίζουν να ισχύουν την 1η Αυγούστου 2016. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών ορίζεται κάθε άλλη λεπτομέρεια.

**ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
Άρθρο τριακοστό δεύτερο
Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις του, και της Σύμβασης και του Πρωτοκόλλου που κυρώνονται στο Μέρος Πρώτο από την πλήρωση των προϋποθέσεων των άρθρων 36 παρ. 4 και 11 παρ. 2 αυτών αντίστοιχα.

Αθήνα,

2016

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΟΥΤΣΗΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΚΩΣΤΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΑΝΤΙΓΟΝΗ Κ. ΠΕΡΙΦΑΝΟΥ